

LEEF RECHTVAARDIG

De brief aan Jakobus

H. 2 en 3

Drs. J.P.Proos MA

CGO avond - Lisse

Indeling van de avond

- Opening: lezen Psalm 15
- Voor de pauze:
 - Jakobus 2 – Handel rechtvaardig
- Pauze
- Na de pauze:
 - Jakobus 3 – Spreek rechtvaardig (groepsgesprek)
 - Jakobus 3 – Wees rechtvaardig
- Afsluiting

Psalm 15

Psalm 1

Jakobus 2

- Psalm 15 spreekt over een godvruchtige levenswandel.
- Psalm 1 spreekt over het verschil tussen rechtvaardigen en goddelozen. Dat is te zien aan hun levenswandel.
- De HEERE kent (bemint) de weg der rechtvaardigen. Hij heeft er behagen in. Hij draagt zorg voor de rechtvaardigen.
- Jakobus spreekt in zijn brief dezelfde taal als Psalm 15 en Psalm 1.
- Zo gaan we Jakobus 2 bespreken: een volgeling van Jezus van Nazareth moet ook rechtvaardig wandelen.

Jezus en zijn broers (w.o. Jakobus)

- We lezen Mattheüs 12: 46-50
- Een ontmoeting tussen Jezus en zijn moeder Maria en zijn broeders.
- Ze zoeken Hem te spreken. Waarom?
- Wat kunnen we afleiden uit de reactie van de Heere Jezus in vs.49?
- Wat kunnen we daarmee voor de uitleg van de brief van Jakobus?

Hoe ga je om met rijken?

H.2:1-13

- In de gemeente zijn rijken en armen. De rijken krijgen een voorkeursbehandeling: vleien, beste plaatsen geven. De armen worden achtergesteld.
- Jakobus zegt dat God de armen van deze wereld heeft uitverkoren. Niet dat hun armoede hen zalig maakt. Maar omdat ze zo hulpbehoevend zijn, hebben ze Gods hulp eerder nodig.
- Er blijken ook rijken buiten de gemeente te zijn die naar de ogen gekeken worden (vs.6 b). Deze rijken zijn echter niet te vertrouwen maar ze slepen de gelovige Joden voor de rechter. Ze lasteren de Joden die in Christus geloven. (vs.7)

De overtreding van de wet van God. H.2:8-13

- De wet is goed, want die komt van God. Het probleem ligt bij ons.
- De overtreding van de wet komt ons duur te staan.
- Belangrijkste gebod is het liefhebben van God en de naaste.
- Door onderscheid aan te brengen, zijn we overtreders van de wet.
- Jakobus spreekt over de wet van de vrijheid (vs.12). Het evangelie maakt ons vrij van de wet, maar juist daarom moeten we rechtvaardig wandelen.
- Als we zelf barmhartigheid van God hebben ontvangen, dan moeten wij juist barmhartigheid tonen.

Voorbeelden van rechtvaardig wandelen

- Jakobus zet in H.2 vs. 14-25 uiteen wat het rechtvaardig wandelen betekent. Rechtvaardig betekent 'oprecht', met goede bedoelingen, in de vreze Gods.
- Jakobus gaat uiteenzetten dat het geloof in God altijd gepaard gaat met een rechtvaardige levenswandel.
- Is er tegenspraak met Paulus die in Romeinen 4 en Galaten 3 betoogt dat je niet zalig kan worden uit de werken, maar alleen door het geloof? (lange kanttekening).
- Jakobus schrijft deze brief eerder dan Paulus zijn brieven schrijft. Hij kent deze problematiek niet.
- Ze schrijven aan verschillende mensen die een andere problematiek kennen. Wij houden ons bezig met Jakobus.

Geloof en barmhartigheid. H.2:14 -17

- Jakobus blijft bij zijn onderwerp: verschil tussen mensen maken op basis van rijkdom of armoede is onbarmhartigheid.
- Hij gaat denkbeeldige mensen aan het woord laten waarmee hij in gesprek gaat. Het is ondenkbaar dat een rechtvaardige geen ontferming heeft!
- Het geloof zonder de werken is een dood geloof (vs.18). Rechtvaardigheid en heiligmaking zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden.
- Het uitspreken van het Sjema (vs.19) is geen garantie. Duivelen erkennen dat ook, maar ze handelen er niet naar.

Abraham als voorbeeld van een rechtvaardige

- Abraham was al uit Ur geroepen. Nu kreeg hij een beproeving door het offeren van zijn zoon. Doordat hij gehoorzaamde aan de opdracht van God wordt gezegd dat hij 'volkomen'(oprecht) God diende.
- Abraham wordt als rechtvaardige gezien, zelfs als een vriend van God genoemd.
- De werken van Abraham maken hem niet zalig (Romeinen 4), maar deze rechtvaardige daden tonen de echtheid van het geloof.
- De rechtvaardige wandel is voor Gods kinderen vaak tot sterking van het geloof. DL H.V, 10

Rachab als rechtvaardige vrouw

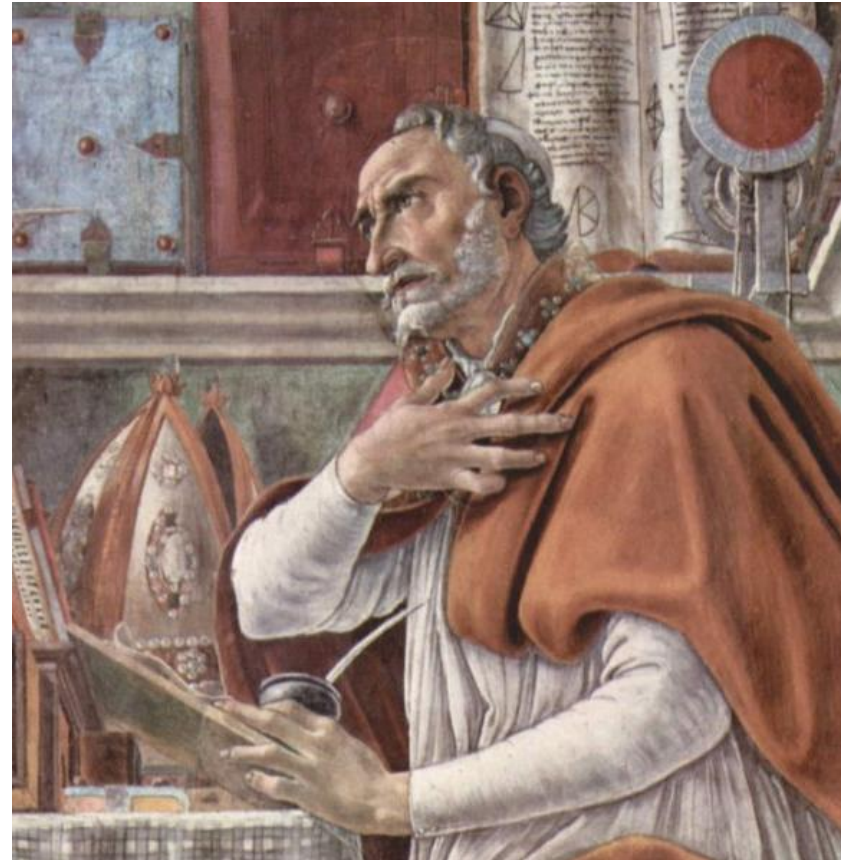
- Door Jakobus wordt ook Rachab genoemd als vrouw met een rechtvaardige levenswandel.
- Ze heeft als niet-israëlitische vrouw de verspieters verborgen onder het vlas dat op het dak uitgespreid lag.
- Rachab wordt de hoer genoemd. Geen gunstige naam. Maar toch toont ze uit haar daden dat ze God wil gehoorzamen.
- Ze zet de achtervolgers op een verkeerd spoor. Ze is een moeder van Christus.

Hoe kunnen wij rechtvaardig wandelen?

- Rechtvaardigheid ziet op de daden van ons leven.
- Hoe kunnen we daar concreet mee omgaan?
- Hoe voorkomen we dat we roemen in onze daden?
- Heeft elke tijd nieuwe uitdagingen om rechtvaardig te wandelen?
- Hoe kan er in de bijbelvertellingen, openingen, catechisaties en preken lijnen getrokken worden naar het wandelen in rechtvaardigheid?

Rechtvaardig zijn in het spreken

- Opdracht: Lees H.3:1-10 in kleine groepen. Daar gaat het over het misbruik van de tong.
 - Op welke terreinen gaat het mis met onze tong? Noem drie voorbeelden.
 - Maar het doel is om rechtvaardig te zijn in het spreken. Hoe kun je goed met je tong omgaan? Twee aandachtspunten voor het gesprek:
 - Augustinus (354-430) had in zijn werktafel aangebracht: wie afwezigen belastert of onteert, die weet dat hij van deze tafel wordt geweerd.
 - Zie ook HC. Zondag 43. Over gebruik en misbruik van de tong.
 - Socrates (470-399 v.Chr.) heeft gezegd dat er voor het gesprek zeven nodig zijn: is het **waar** wat je zegt, is het **goed** wat je gaat zeggen, is het **nodig** om het te zeggen.
- Plenaire terugkoppeling.

Rechtvaardig zijn. H.3:13-18 - Plenair

- Rechtvaardige wandel komt voort uit een rechtvaardig leven. Daar zijn kenmerken van: wijsheid, vrede, verstandigheid, zachtmoedigheid.
- Deze kenmerken zijn een vrucht van de bediening van de Heilige Geest. Dat heeft te maken met je doen, maar ook met je zijn.
- Paulus schrijft over de vrucht van de Geest in Galaten 5:22. Er zijn sterke overeenkomsten tussen de vruchten van de Geest en de opmerkingen van Jakobus over het rechtvaardig-zijn.
- Jakobus heeft het grote Voorbeeld van de Rechtvaardige gezien in het leven van zijn oudste broer, onze Heere Jezus Christus.
- We zingen wel: o Zoon, maak ons Uw beeld gelijk: Jezus is de Rechtvaardige!